

2007. október

Jelenségnaptár

HOLDFÁZISOK

Október 3.	10:06 UT	Utolsó negyed
Október 11.	05:01 UT	Újhold
Október 19.	08:33 UT	Első negyed
Október 26.	04:52 UT	Telehold

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hónap elején csak fél órával nyugszik a Nap után, és megfigyelhetősége tovább romlik. 24-én van alsó együttállás-ban a Nappal.

Vénusz. Hajnalban a keleti égbolt feltűnő égitestje. A hó elején három és fél órával, a végén négy órával kel a Nap előtt. 28-án van legnagyobb nyugati kitérésben, 46 fokra a Naptól. Fényessége $-4,5$ -ről $-4,3$ magnitúdóra, átmérője $36''$ -ről $24''$ -re csökken, fázisa $0,31$ -ről $0,50$ -ra nő.

Mars. Az esti órákban kel, az éjszaka nagy részében megfigyelhető a Gemini csillagképben. Fényessége $0,0$ -ról $-0,5$ magnitúdóra, átmérője $9,5$ -ről 12 ívmásodpercre nő. Bár idei oppozíciója nem túl kedvező, a bolygó magas deklinációja miatt rendszeres vizuális észlelése és webkamerás megfigyelése hálás feladat.

Jupiter. Napnyugta után látható a nyugati látóhatár közelében, az Ophiuchus csillagképben. Kora este nyugszik. Fényessége $-1,9$ magnitúdó, látszó átmérője $34''$. A SEB zavara miatt rendszeres megfigyelése rendkívül fontos!

Szaturnusz. Kora hajnalban kel. A hajnali égen látható a Leo csillagképben. Fényessége $0,8$ magnitúdó, átmérője $17''$.

Uránusz. Az éjszaka nagy részében megfigyelhető az Aquarius csillagképben. Kora hajnalban nyugszik.

Neptunusz. Az éjszaka első felében figyelhető meg a Capricornus csillagképben. Éjfél után nyugszik.

MIRA-MAXIMUMOK

	Csillag	Max. (m)	Térkép
01.	S CrB	7,3	VA 5
03.	R Ori	9,6	
07.	R Dra	7,6	VA 11
08.	V Cnc	7,9	
08.	RZ Peg	8,8	VA 4
11.	R Com	8,5	
17.	R Cas	7,0	VA 5
21.	RT Peg	9,9	
22.	R Ari	8,2	VA 10
24.	R Per	8,7	VA 8
25.	U Ser	8,5	VA 3
27.	T CVn	9,6	
27.	S Lac	8,2	
29.	R Ser	6,9	VA 11
31.	R Equ	9,3	

Mélyég-ajánlat

Nyílthalmaz: az NGC 281 és az M52 a Cas-ban.

Gömbhalmaz: egy halvány objektum, az NGC 7492 az Aqr-ban.

Diffúz köd: az M52-höz közeli Buborékköd, az NGC 7635 a Cas-ban nehéz falatnak ígérkezik, bár jó égen 15 cm-es távcső elég lehet hozzá.

Galaxis: az NGC 157 a Cet-ben és az NGC 7606 az Aqr-ban.

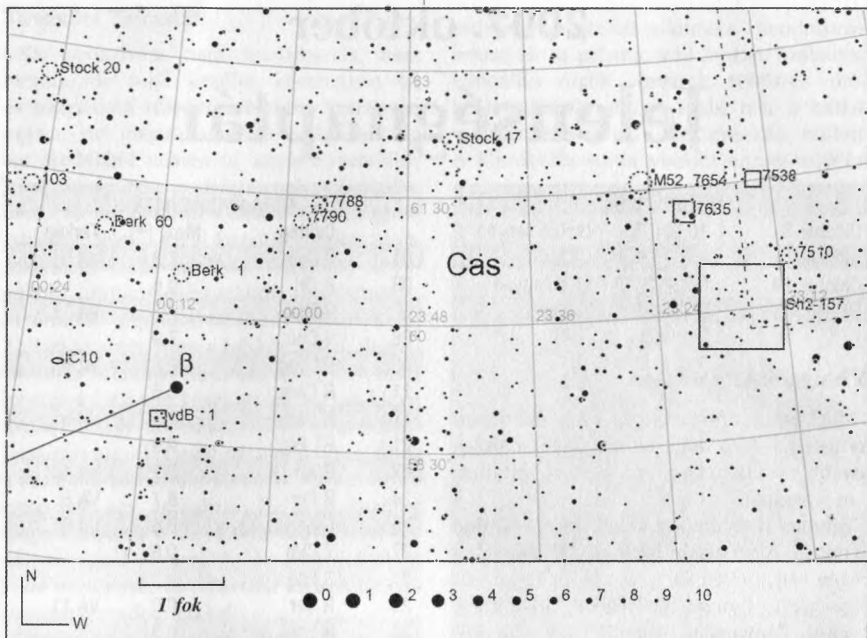
Planetáris köd: az NGC 246 a Cet-ben.

Az észleléseket október 6-áig kérjük eljuttatni a mélyég-rovathoz.

(Spe)

Meteorraj-ajánlat

Október hónapban elsőként a Draconidák jelentkeznek. Aktivitása október 6. és 10. között lesz, 9-ei maximummal. A rajta-



gok lassúak. Az aktivitás nagysága változó, néha viharos lehet. A rádiás a Draco fejében található, elmozdulása elhanyagolható mértékű. Szülőüstököse a 21P/Giacobini-Zinner, amely utoljára 2005 júliusában volt napközben. 2005-ben nem regisztráltak kitörést, csak egy átlagos 35 körüli ZHR volt az eredmény. A radarmegfigyelések 150 körüli értéket adtak. A maximum október 9-én valószínű, 4:30 UT körül. Újhold október 11-én van, így kedvezőek lesznek a megfigyelési feltételek.

Az Epsilon Geminidák aktivitása október 14–27. közé esik, maximuma október 18-án lesz. A ZHR 2 körül alakul, a rajtagok nagyon gyorsak, 70 km/s sebességűek. A rádiás közel van az Orionidák rádiásához, a Gemini kellős közepén. A fényes növekvő Hold éjjel előtt nyugszik, így az éjszaka második felében van lehetőség a rajmegfigyelésre.

Az Orionidák október 2. és november 7. között aktívak. Maximuma október 21-én lesz, 25 körüli ZHR-rel. A fényes, majdnem

telehold kevéssel éjjel után nyugszik. Egy erősebb maximum 2008–10 között várható. 1993-ban és 1998-ban egy kisebb almaximumot is megfigyeltek október 17–18-án. Idén ez sötét égen következik be, így van esély megerősíteni az almaximum létét.

GyL

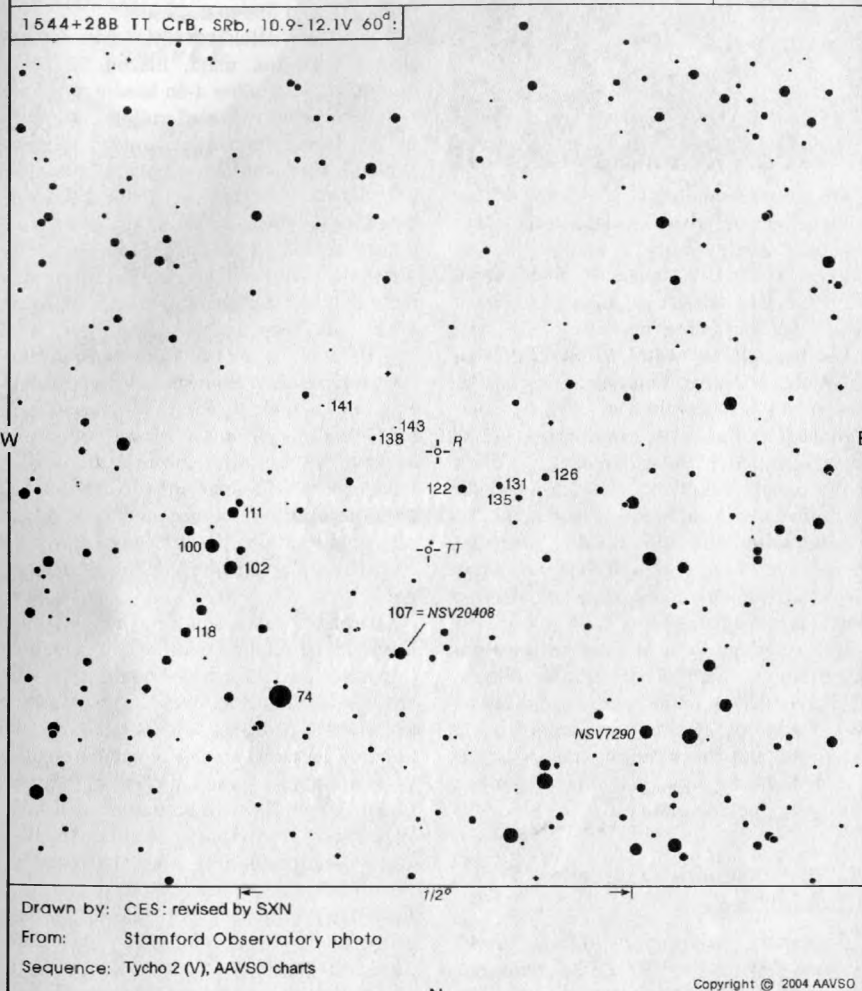
A hónap változócsillaga: az R Coronae Borealis

Több mint négy évvel legutóbbi nagyobb minimuma után újra elhalványodott az R Coronae Borealis! A július elején kezdődött legújabb nagy minimum kezdetben enyhé halványodásként jelentkezett, az első magnitúdónyi elhalványodáshoz bő két hétre volt szükség. Július 20. után felgyorsult a fényességcsökkenés, s jelen sorok írásakor (augusztus 15.) már 12,0 magnitúdó alá halványodott a maximumában 6,0 magnitúdós változó. Kérjük a csillag fokozott észlelését!

(Ksl)

S

1544+28A (d)	R CrB (Coronae Borealis)	AAVSO Chart
Magn. - 5.71-14.8V		
Period -	(1900) 15 ^h 44 ^m 27 ^s +28° 27'.8	041211
Type - RCB		20"=1mm
Spec. - C0.0(F8pep)	(2000) 15 ^h 48 ^m 34 ^s +28° 09'.4	



Európai fényszennyezés konferencia

Október 5–6. között a szlovéniai Bledben rendezik az idei európai fényszennyezés konferenciát. A rendezvényre magyar amatőrcsillagászokat és természetvédőket

is várnak. Igyekszünk a magyar résztvevők utazását és szállását koordinálni. Kérjük, hogy aki tervezi a részvételét ezen a rendezvényen, jelentkezzen a kollath@konkoly.hu e-mail címen.